

До
150

річчя створення
Херсонського
державного
аграрно-
економічного
університету

Матеріали
Міжнародної науково-
практичної конференції
**«СУЧАСНІ ВЕКТОРИ
РОЗВИТКУ
АГРАРНОЇ НАУКИ»**

Херсон-Кропивницький – 2024

СУЧАСНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ НАУКИ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

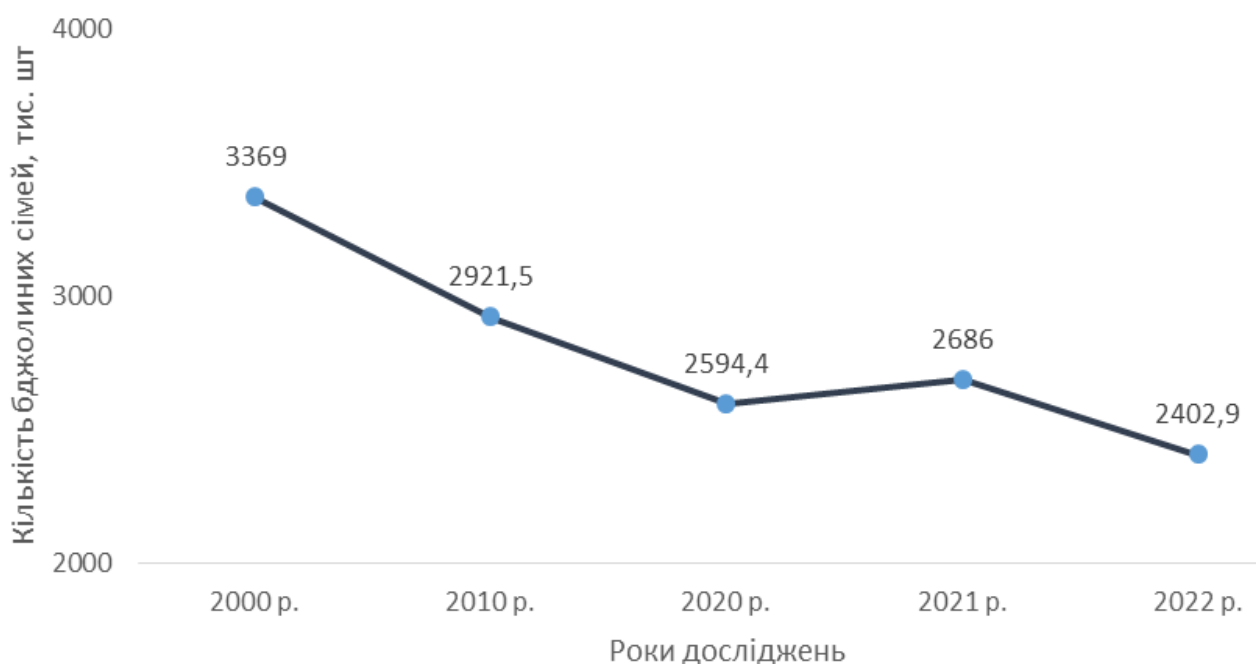
17-18 вересня 2024 р.

Херсон-Кропивницький - 2024

Каращук Г.В. КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ ОВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ, ЩО СПРИЯЮТЬ ЗБІЛЬШЕННЮ ПРИБУТКОВОСТІ ТА ЗМЕНШЕННЮ ВИТРАТ В АГРОВИРОБНИЦТВІ	291
Карпенко О.В. РІСТ ТА РОЗВИТОК ПТИЦІ ЯК КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ ЇХ ПЛЕМІННОЇ ЦІННОСТІ	296
Дзюндзя О.В., Лазарук І.В. ЯКІСТЬ СИРКОВИХ ДЕСЕРТІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	300
Sumska O.P., Protsenko H.Y. INNOVATIVE DEVELOPMENT OF PRODUCTION OF FUNCTIONAL FOOD PRODUCTS IN SOUTHERN UKRAINE	304
Корбич Н.М. СТАН БДЖІЛЬНИЦТВА В УКРАЇНІ – РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	309
Вінник А., Коноплянко Н. СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА М'ЯСНИХ ВИРОБІВ В УКРАЇНІ	312
Ведмеденко О.В. ВПЛИВ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ОСВІТЛЕННЯ НА ІНТЕНСИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ БРОЙЛЕРІВ	315
Кушнеренко В.Г. ІСТОРІЯ ВЖИВАННЯ М'ЯСА В ЇЖУ ТА ВИТОКИ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА М'ЯСА	318
Пузік Л.М. ФОРМУВАННЯ ТОВАРНОЇ ЯКОСТІ ГАРБУЗІВ	322
Горач О.О., Сенатор О.І. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БЕЗГЛЮТЕНОВОЇ СИРОВИНИ У ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	327
Савеленко Г.В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ РІЗНИХ МЕТОДІВ КОНСЕРВУВАННЯ НА АНТИОКСИДАНТНУ АКТИВНІСТЬ ФРУКТІВ ТА ОВОЧІВ	332
Іщенко С.М., Луговець О.О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКСТРАКТІВ ВОДОРΟΣЛЕЙ У ЯКОСТІ ПРИРОДНИХ БАРВНИКІВ У ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ	335
Онищенко Л.В., Лойко С.Д. М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ РІЗНИХ ПОЄДНАНЬ	339
СЕКЦІЯ 3. «Розвиток громад, територій та інфраструктури. Інноваційні технології в будівництві, цивільній інженерії та архітектурі»	342
Куликівський В.Л., Орел В.О. АНАЛІЗ ДЕФЕКТІВ ЗАХИСНОЇ ВТУЛКИ КОНСОЛЬНИХ НАСОСІВ	343

СТАН БДЖІЛЬНИЦТВА В УКРАЇНІ – РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Україна вважається батьківщиною культурного бджільництва, яке засноване нашим співвітчизником П.І. Прокоповичем. У його головних досягненнях – створення першої школи пасічників і розроблення основних вимог до ведення галузі майже 200 років тому. Виробничий фонд галузі на початок 2022 року налічував близько 400 тис. бджолярів та близько 2,5 млн. бджолосімей (рис. 1).

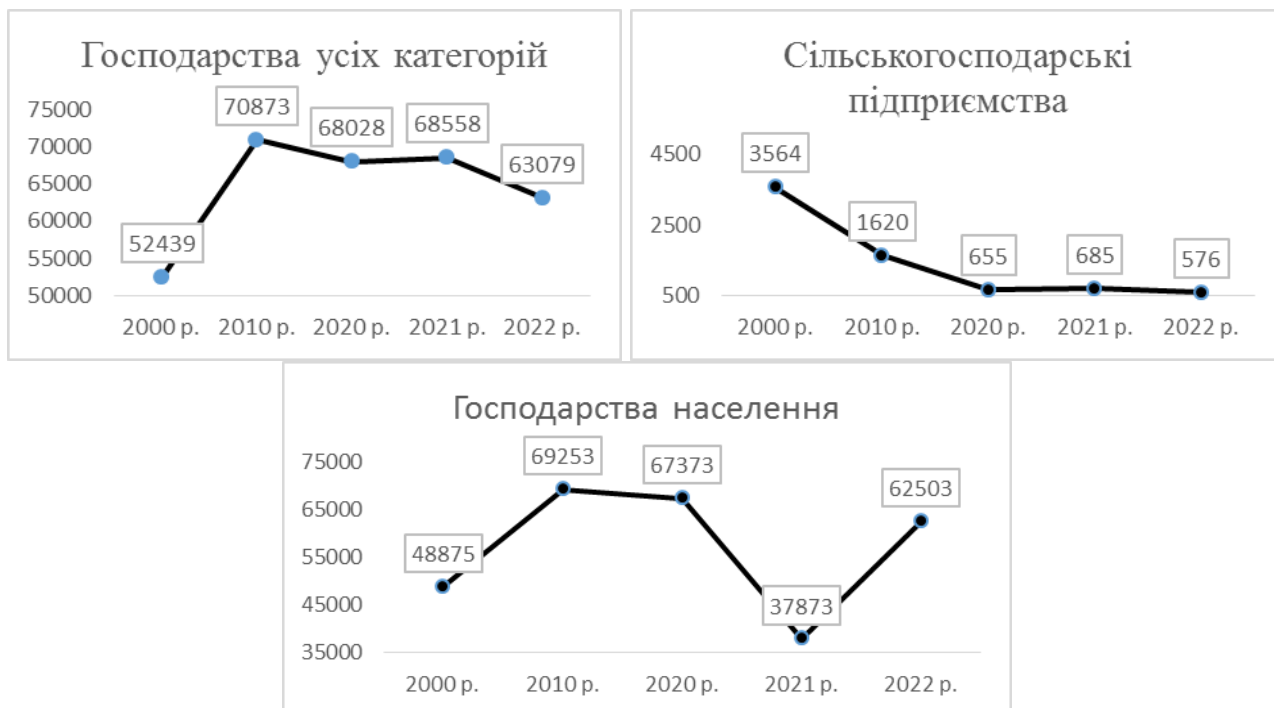

Рис. 1 Розвиток бджільництва в Україні

Проте, в останні роки спостерігається тенденція до зменшення кількості бджолосімей. Так, у 2022 р. їх кількість, порівняно з 2000 р. зменшилася на 28,7%.

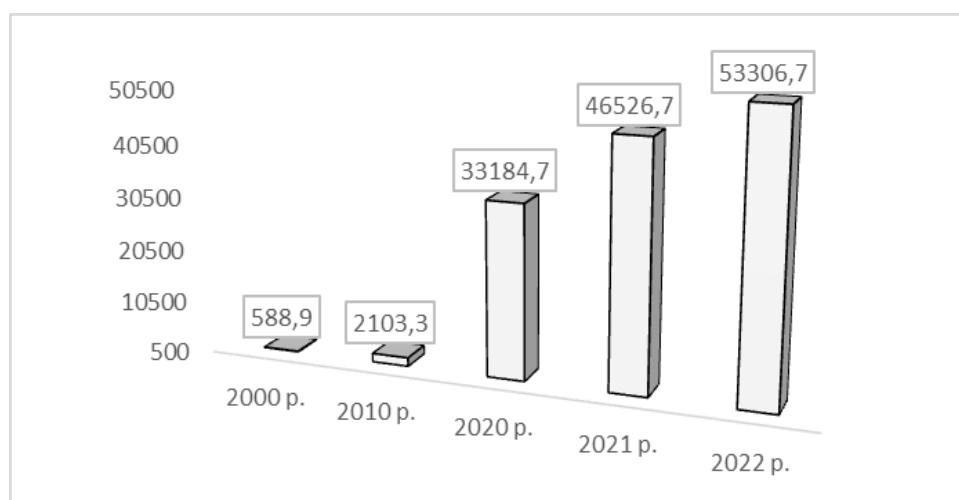
Між тим, не дивлячись на існуючий ризик зменшення кількості бджолосімей, рівень продуктивності бджільництва зростає. Зокрема, обсяги

виробництва меду впродовж 2000–2022 рр. зросли в 2,8 рази, а обсяги його реалізації за той же період – у 17,4 рази. (рис. 2).

Рис. 2. Динаміка виробництва меду в Україні, тон

Також відмічено зростання ціни реалізації меду. За період з 2000–2022 рр. ціна зростає відповідно з 588,9 до 53306,7 грн/т. Найбільш суттєве зростання зафіксоване з 2020 року (рис. 3).

Рис. 3. Середні ціни реалізації меду в Україні, грн/т

Епоха дешевого меду в Україні, ймовірно, закінчилася. Це пов'язано з кількома ключовими факторами:

1. Зменшення виробництва і підвищення цін: Виробництво меду зменшилось, витрати на його виробництво зросли, що веде до підвищення цін на мед.

2. Ризики для бджіл: Недотримання технологічних вимог під час обробки посівів пестицидами, а також відсутність інформації для пасічників про такі обробки, ставлять під загрозу життя бджіл. Неправильне використання отрутохімікатів може призвести до масової загибелі бджіл.

3. Зменшення ролі бджіл як запилювачів: Недостатня кількість бджіл негативно впливає на якість і кількість врожаю, що знижує рентабельність виробництва меду.

4. Вплив ГМО: Використання генетично модифікованих організмів (ГМО) створює два основних ризики: загрозу життєдіяльності бджіл та можливий вплив на якість меду і інших продуктів бджільництва.

5. Військові дії та їх наслідки: Війна завдала значної шкоди українському бджільництву. Обстріли знищили частину пасік, а на окупованих територіях російські загарбники свідомо знищували пасіки. Втрати на Півночі (Київська, Чернігівська області), Сході (Слобожанщина) та Півдні (Херсонська, Миколаївська області) становлять до 30% станом на 2022 рік. Знищено не тільки бджолосім'я, але й вулики, обладнання та виробничі лінії. Багато бджолярів були змушені покинути свої домівки, що негативно вплинуло на догляд за бджолами.

6. Проблеми з інфраструктурою: Зупинка діяльності найбільших виробників вуликів і металевих бочок для меду (в Сєвєродонецьку та Бердянську відповідно) додатково погіршила ситуацію. Також спостерігається зменшення площ посівів медоносних культур, що вплине на відновлення галузі в найближчі роки.

Незважаючи на всі ці ризики та проблеми, бджільництво в Україні має значні переваги та економічну доцільність. Це створює можливості для подальшого розвитку галузі, якщо буде забезпечено належний рівень підтримки і захисту.

Список використаних джерел

1. Бджільництво України: стан, проблеми, шляхи розв'язання. URL: <http://surl.li/unbpas>
2. Мірзоева Т. В. Ільків Л. А. Ризики та перспективи розвитку бджільництва в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. (електронне видання).
3. Через воєнні дії втрати по бджолосім'ям можуть становити до 30%. URL: <http://surl.li/feugn>

УДК 637.5:339.138

Вінник А.

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня,

Коноплянко Н.

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА М'ЯСНИХ ВИРОБІВ В УКРАЇНІ

Війна внесла зміни у ринок продажу м'яса. Дослідження, проведене аналітиками Pro-Consulting у 2023 році, виявило основні тенденції розвитку українського ринку м'ясних напівфабрикатів. Споживання м'яса українцями під час війни залишилося на рівні довоєнного періоду - 52 кг на рік на особу. Однак спостерігається зміщення у бік більш доступних видів м'яса. Стан виробництва тваринницької продукції погіршувався не лише під час війни, але й упродовж останніх років. З 2020 року відзначається поступове зменшення обсягів виробництва загальної сільськогосподарської продукції. Окрім військових дій, на це вплинули такі фактори, як дисбаланс цін, відсутність цільової державної підтримки агровиробників, зменшення внутрішнього споживання, нерозвиненість експортного потенціалу та брак ринків збуту. До того ж, сільське господарство